

İngiltere
Dayanıyor

İngiliz Başvekilinin dünkü nutku bilbassa son hava hücumlarından sonra dünya efkârında İngiltere lehinde teselli ve temin eden bir beyanat oluyor ve istikbali daha aydın olarak köstermek hususiyetini muhafaza ediyor.

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

İngiliz Başvekilinin dün Avam Kamarasında günün bekleme en mühim nutkunu söyledi. Bilbassa son on gün içinde İngiliz adalarının 500 - 1500 arasındaki sayda Alman tayyareleri tarafından geceli gündüzlü ziyaret edildiği bir sırada bu nutkun dünya efkârı umumiyesini teselli ve temin bakımından büyük bir hususiyet ve ehemmiyeti vardır. Bugüne kadar Alman tayyare akınlarının ne İngiliz adalarında, ne de İngiliz maneviyatı üzerinde zerre kadar bir tesir yapmamış bulunduğunu Çörçilin söz ve sesindeki eda bilbassa tebarüz ettirdiği gibi İngilterenin zafere karşı olan itimadını da birkaç kat daha artmış olarak görüyoruz.

Nutku birkaç ana esas üzerine irca ettiğimiz vakit şu neticeye varılır:

A— İngiltere Alman hava tarruzlarını arızaya ve tahribe uğramadan tardedecek kuvvettir.

B— İngiltere gerek ana vatanında, gerek imparatorluğun can noktalarında esaslı bir surette harp hazırlığını arttırmaktadır.

C— İngiltere harbin 1941 - 1942 seneleri zarfında da devam edeceğine ve 1941 in İngiliz hava hakimiyeti altında cereyan edeceğine kanidir.

D— İngiltere kendi taarruz hazırlıklarını arttırmaya kadar hiç bir hâdisenin tesiri altında kalamaz. Amerikanın da yaradımı ile hava hakimiyetini ele geçirdikten sonra Almanyanın gerek anavatanında, gerek isalei altına almış bulunduğu her bölgede tamamen mağlup edeceğine ve nazizmi yıkacağına kanidir.

E— Almanyanın ve Alman işgali altında bulunan her yere karşı ablukayı, hattâ daha şiddetlendirerek devam edecek; bu bölgelere erzak değil, su bile sızmasına fırsat verilmeyecektir.

F— İngiliz Somalisinin tahliyesinin hiçbir tesiri yoktur. Afrika'da ve Sankta yakın zamanda İngilizlere daha kanlı muharebelerinin yoluma muntazırdır. Arazi hakimiyetinde neticeye bir günü zara yoktur. İstenildiği kadar arazi işgal olunabilir. Fakat, bütün bunların sonunda toptan istirdat olacaktır. Çünkü bugünkü harp bir "fen, motor, moral, strateji" harbidir. İngiltere ise bütün bunlara Amerikanın da yardımı ile totaliterlerden daha ziyade sahiptir.

Görüldüğü ki, İngiltere kendi davasına, kendi kudretine ve zaferine tamamilen inanmış olarak den perva etmiyor ve hiç bir şeyden henüz "harbi başladı" sayıp mahiyettedir. O kendisini şimdi rahatsız edilen bir arslan farzederek sadece dokunulan yerlerini etmeyi kâfi addediyor ve asıl gadesi ile müthiş bir savlete hazırlanıyor.

Herhalde bu hazırlik 1941 içinde bitmiş olacak ve evvelemlerde 70 - 80 bin tayyarenin Almanya ve Hinddeki dehestini göreceğiz. Belki cum arabasının taarruzu takip edecek ve Almanların indiginden rupa asfaltları İngiliz ve Amerikan tanklarının çıkışı ile sarsılacaktır.

İngiltereye bu emniyeti veren ana dayak:

1— Denizlere sahip ve hâkim olusu

2— Her türlü hayat ve maden maddesinin elinde veya emrinde bulunusu.

Ölmaktadır. Halbuki, Almanya salında bu iki mesnetten mahrumdu, şimdi ise açlığa, sefaletle, (Devamı 3 üncü sahifede)

Askerî Ceza Kanunundaki Tadilat için
Meclisten Müstaceliyet Kararı istenecek

MİLLÎ ŞEF

Bugün Florya deniz köşkünde meşgul oldular

Dün sabah Ankaradan şehrimize gelen Reisicumhur Millî Şef İsmet İnönü bugün Florya deniz köşkünde meşgul olmuşlar ve bir vere çıkmamışlardır.

Millî Şef dün aksam üzeri otomobile şehrimizde bir gezinti yapmışlardır.

Maarif Vekili gitti

Maarif Vekili B. Hasan Âli Yücel dün aksam şehrimizden Ankaraya gitmiştir. Muhtelit tedrisatın kaldırılacağı hakkındaki haberler asılsızdır.

ARNAVUT
İSYANI NE
HALDE?

İki taraftan zayıt var, köyler yakıldı

Londra 21 (A.A.) — Avam kamarasında hariciye müstearı Butler kendisine sorulan bir suale cevaben aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

«Kraliyet hükûmetine gelen raporlara nazaran, bu ayın başlarında Arnavutlukta İtalyanlara karşı mühim bir isyan patlamıştır. İtalyanlarla Arnavutlar arasında müsademeler olmuştur. Her iki taraftan da zayıt vardır. Arnavut köyleri tahrip edilmiştir.»

Transilvanya
iş mihver
devletlerine
bırakılıyor

Londra 21 (A.A.) — Rumenlerle Macarların Transilvanya meselesi hakkında bir anlaşma vardıklarını gösterecek hiçbir alâmet yoktur.

Bükrest'ten gelen bir habere göre, Macarların talepleri mihver devletlerinin hakemliğine tevdi edilecektir.

Troçki ölüm
tehlikesinde (Yazısı 3 cü de)ALMANLAR
HAKİKATI
ÖĞRENECEK

İngiliz Hariciye Nazirinin yeni beyanati

Londra 21 (A.A.) — İngiliz Hariciye Nazırı Lord Halifax, dün Lortlar kamarasında harici işler hakkında beyanatta bulunmuş - tur.

Nazır, İngilterenin Amerikaya kirahyacağı üsler hakkında girişilen müzakerelerden bahsettikten sonra demiştir ki:

«Almanyanın müşkülâtının artması teşi edici bir alâmettir. Na - (DEVAMI 3 üncü sahifede)

Gaz fiyatlarında
ihtikâr teşebbüsü

Bir bakkal 2 yıl sürgüne ve 500 lira cezaya mahkûm edildi

Bazı yerlerde gaz fiyatlarını yükseltip hükûmetin tayin ettiği resmi fiattan fazlaya satmağa kal - kisanlar görülüp hemen takibata geçilmiştir.

Ezcümle Ceyhanda fiatları yükseltenler takip olunmaktadır. Muğlada da gaz fiyatlarını kilo başına 3 - 4 kuruş arttıran bir bakkal yakalamp hemen mahkûm edilmiştir.

İbrahim oğlu Sevki isiminde bu -

lunan bu bakkal millî korunma kanununa göre hemen mahallî as - liye ceza mahkemesine verilip çürümüş kanununa göre muhakeme edilmiştir. Neticede 2 yıl müddetle Cine kazasına sürgün edilmesine ve 500 lira ağır para cezasına çarptırılmasına karar verilmiş, dükkânında ve deposun - daki tekmil gaz yağları da müsade olunmuştur.

Beyoğlunda gizli
artist acenteleri

Zabıta bu kabil idarehaneler hakkında tahkikata geçiyor

Son günlerde şehrimizde bir artist buhranı başlamıştır. Ecnebi artistlerin memleketerine gitmelerinden sonra tek tek yerli artistler muhtelif müesseseler ve bahçeler tarafından angaje edildiğinden şimdi artist bulmak çok zorlaşmıştır. Halbuki mevsim mü - nasebetile Ankara, Mersin, Konya gibi yerlerle İzmir fuarı için mütemadiyen şehrimizden artist istenmektedir. Ezcümle dün de An -

karadan 25 artist istemiş, fakat yalnız 7 tane gönderilebilmiştir. Yerli artist azlığı karşısında yevmiyeler de çok yükselmiş, lâaletayın bir okuyucu genç kıza 3 - 4 lira yevmiye ve 75 lira avans verildiği halde yine bulunamamıştır.

Diğer taraftan iş kanunu mucibince müstahdemin idarehaneleri ile artist bürolarının lâğvo - (Devamı 3 üncü sahifede)

Müessif bir
döğüş

Bir Müddeiumumi ile muavinlerine işten el çektilirdi

Samsundan bildirildiğine göre, mahallî adliyesinde müessif bir döğüşme hâdisesi olmuştur.

Samsun müddeiumumisi Ziya ile muavinleri arasında uzun zamanı mandanberi devam eden bir anlaşamamazlık gecerinde hâd veresine girmiş ve günlük imza defterinin imzalanıp imzalanmamasından çıkan münakaşa muavin - lerle müddeiumuminin dairede döğüşmelerini intâc etmiştir. Adliye Vekâleti hemen başmüfettiş Hatemi'yi mahalline göndermiştir.

Müddeiumumi Ziya ile muavin - leri Asım ve Şerefî işten el çektilirdi. Samsun müddeiumumiliğine de Amasya müddeiumumisi Avni Refik tayin olmuştur.

Parti Grubunda
Hükûmet dahili
ve harici vaziyeti anlattı

Ankara 21 (Hususi muhabiri - mizden) — Cumhuriyet Halk Partisi Meclis Grubu bu sabah saat onda toplanmış, son on beş günlük harici ve dahili vaziyet hakkında hükûmetin verdiği izahat dinlenmiştir.

Meclis de öğleden sonra, saat on beşte toplanacaktır. Ruznamede bazı devlet alacaklarının tahsili, tekaüt kanununa eklenecek bir fıkra, seylâp ve zelzeleden zarara uğrıyan bedeli nakdi erati, devlet baremine ek kanun lâihaları vardır.

Bundan başka askeri ceza kanunundaki bazı maddelerin değiştirilmesi hakkındaki lâihâ mebuslara dağıtılmış olduğundan bugünkü celsede müstaceliyet kararı istenmesi muhtemeldir.

Dört fecî kaza
oldu

Bir makine patladı, bir araba da parçalandı

Tahtakalede Balkapanında tüccar Avramın hanında hamallık yapan Mehmet oğlu Salih binanın birinci katından sırtında çuvalda düşüğü ağır surette yaralanmıştır.

Samatyada Kazlıçeşme oturan arabacı Abdülkadir Osman 2366 numaralı arabasile Merhaba caddesinden Yedikuleye gece giderken denklenden biri - re düşmüş ve bu sırada hayvanlar ürktüp arabayı elektrik direğine çarptırarak yaraladılar. Osman yaralanmış arabası kısmen parçalanıp hasara uğramıştır.

Taksimde stadyum yanında Bermen boya fabrikasında sıkma makinesi el ile çevrilirken birdenbire patlamış ve Maksut oğlu Ab - (Devamı 3 üncü sahifede)

Sebepsiz kovu -
lan 14 garson

Belediye ve polis hemen takibata geçti

Yenikapıda Cakır Mehmedin garzinosunda çalışan garsonlardan 14 kişinin sebepsiz yere işten çıkarıldıklarını ve burada sıhhat, muayene cüzdanları çoluk çoğunun çalınıp çıkarılan garsonlardan depozito parası da alındığını dün yazmıştık.

Garsonlar cemiyeti bu hâdiseye karşı sayanı teassür bir lâkaydı gösterirken diğer taraftan belediye reisliği ve emniyet müdürlüğü neşriyatımız üzerine hemen ehemmiyetle tahkikata başlamışlardır.

Belediye reis muavinlerinden Lütfi Aksoy bu hususta kendisile görüşen bir muharririmize Fatih kaymakamlığı tahkikata memur edip tahkikata geçtiklerini ve emniyet müdürlüğünce de takibi - (Devamı 3 üncü sahifede)

Bir kadın dostu -
nu bıçakladı

Merdivenköyü cinayeti mahallinde adliyece bir keşif yapıldı

Hatice isiminde Çanakkaleli bir kadın dün İzmirde Kemerde kendisinden yüz çeviren dostu arabacı Nurivi sokak ortasında dört yerinden bıçakla yaralayıp öldür - müştür. Kadın yakalanmıştır.

Gecenlerde Erenköy ile Merdivenköy arasında arkadaşları bir çöçüyü öldürüp başını ve çepe - dini ayrı avrı gömen Kastamonulu iki katil polisece bugün adliyece verilmektedirler. Zabıta hâdis - e hakkında mahallinde bir keşif yapmış, katiller de keşifte bulunup - (Devamı 3 üncü sahifede)

İzmir fuarı dün
açıldı

(Yazısı 3 üncü sahifede)

KISACA

Korkarım nazar
değecek

Allah verince verir. Hamdolsun memleketimizde yok yok. Şimdi de Kızılcahamamın Işık dağında 300 yıl boyunca durmadan işli - lecek kadar zengin altın madeni bulunduğu haber veriliyor.

Bizim mahut arkadaşta havadisı okuyunca,

— Vur elini duvara da öyle söyle...

Diyecek devam etti:

— Nazar değmesinden korka - rım. Bunları «esrarı askeriye» gibi saklamalıyız. Cenâbı Hak kalbimiz pakliğine mükâfat, dünyada kiskanılacak ne varsa hamdol - sun hepimizi memleketimize lütf - diyor...

Alman tayyarelerinin bir demiryoluna doğru pike inşilerini gösteren temsili resim

Randevü yerine
çevrilen dükkânlar

Bir mahallebici kapatıldı, diğer mahallebici ve pastacılar da polisece sıkı bir kontrol altına alındı

Beyoğlu ve İstanbul muhtelif semtlerindeki mahallebici, pasta - cı dükkânları hakkında son gün - lerde zabıta sıkı kontrollere geçilmiştir. Buna sebep; bu kabil dükkânların bazılarının randevu mahallî haline getirilmeleridir. Bil - (Devamı 3 üncü sahifede)

hassa aksam ve gece vakitlerinde buralarda mecbur edecek hallere ve kadınların toplandıkları, üst katlarda da serbestçe pazarlıklar yapıldığı şikâyet olunmuştur.

Ezcümle Mahmutpasada Cavn - (Devamı 3 üncü sahifede)

ÇERÇEVE

Kulis dertleşmesi

Son birkaç gündür yazdığım çerçeveleri bilmem ki beğenen - ler var mı? Onları beğenenler olsa bile ben beğenmiyorum.

Bunun birkaç sebebi var.

Evvelâ evimde bir kitaba çalıştığım için İstanbula inmiyorum. Bu yüzden yazılarımı bir takım tertip hataları birüyor. Bence tertip hatası bir yazıda, fikir düzenini mahveden, be - şinci kola mensup bir unsurdur. Musahhihin gözü ne kadar açık olsa, bu beşinci kol unsuru köküne kadar temizlemek müm - kün olmuyor. Ona yazı sahibini de yardımcı gerek.

İkincisi, gazetesinin sevimli sa - hibi, tedbir denilen meziyeti hastalık haline getirmiş bir mübarek zattır. Benim gibi her an iğneli fücda oturan, bitmek tükenmek bilmez bir heyecan yaşayan ve ağzından netameli lâflar kaçırın bir insanı da idare etmek, hoş kolay iş değil. Fakat (müşarriileyh), dediğim gibi tedbir sar'asına tutulmuş olduğu için, herhangi bir yazıda benim imzayı görünce hemen pıreyi deve şeklinde görmeğe başlıyor ve gördüğü şeyi tekrar pire hacmine indirmeğe kalkı - yor. Böylece «azımdaki fikir örgüsü, öbek öbek yayları sö - külmüş bir somya haline geli - yor. Gelin de bu fikir somya - sına uzanın ve rahat edin!

Demek istiyorum ki, gazete -

min sahibi, üslup saçımın di - kilmiş tellerini taramıya ve ya - tırmıya mecbur edecek hallere getiriyorum. Bu, belki onca böyle, fakat bence değil. Zira bence o teller dikilmiş değildir ve dikilmiş sanılan o teller ko - parılacak olursa, o günkü üslu - bum saçırın illetine uğrıya - bilir. Zira herbiri avrı ayrı za - rarsız olan iki üslup arasında ne kadar benzetme gayreti o - lursa olsun bir bütünlük elde edilemez.

Hiç Necip Fazılın alnını, kaş - larını, burnunu, ağzını ve çe - nesini gösteren sahaya, yani suratına Etem İzzetin gözleri oturtulabilir mi? Allah bu iki muharriri de çirkin yaratmış olabilir; fakat bunlar bazı çe - hre unsurlarını değiştirmeğe kal - karlarsa daha çirkin olmazlar mı?

Hoş, bana hiç bir (Babâli) mensubunun hiç bir gazetede bulamadığı salâhiyetleri veren, — meselâ bu yazıyı neşre razı olacak kadar - dostumu da büs - bütün haksız bulduğumu söy - liyemem.

Amma ne yapmalı ki yine, ezeldenberi çift sütun dizilen ve çift sütun üzerine başlık a - lan yazımızı, eski halinde mu - hafaza edebilmek için nihayet bir kulis dertleşmesinden daha ileriye gidemiyoruz.

NECİP FAZIL KUSAKÜREK

